

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **T. S.**, zastoupená JUDr. Tomášem Cabalkou, advokátem se sídlem U jabloně 358, Stříbrná Skalice, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 12. 2018, č. j. CPR-26328-7/ČJ-2018-930310-V248, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 A 116/2018 – 38,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 7. 2015 bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie na 4 roky (dále jen „rozhodnutí o vyhoštění“). Dle § 120a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) se na žalobkyni vztahovaly důvody znemožňující její vycestování podle § 179 téhož zákona, a proto nebylo rozhodnutí o vyhoštění vykonatelné.

[2] Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 10. 7. 2018, č. j. KRPA-258006-9/ČJ-2018-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byla žalobkyni podle § 120a odst. 5 zákon o pobytu cizinců stanovena nová lhůta k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

[3] Rozhodnutím žalované ze dne 21. 12. 2018, č. j. CPR-26328-7/ČJ-2018-930310-V248 (dále jen „napadené rozhodnutí“) byl výrok prvostupňového rozhodnutí změněn tak, že byl doplněn o návaznost na rozhodnutí o vyhoštění a vydání nového závazného stanoviska Ministerstva vnitra České republiky, na základě něhož pominuly důvody znemožňující vycestování žalobkyně. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

[4] Městský soud v Praze (dále jen „krajší soud“) následně v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl žalobu, kterou žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí.

[5] Proti napadenému rozsudku nyní žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí kasační stížností a navrhuje, aby jí Nejvyšší správni soud přiznal odkladný účinek. V návrhu na přiznání odkladného účinku uvádí, že jí v místě jejího pobytu na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy, neboť je v Doněcku vedena válka a stále fakticky neexistuje stav příměří. Dle sdělení její matky dochází v Doněcku pravidelně, někdy i několikrát denně ke střelbě ohrožující civilní osoby tam žijící. V zemi posilují fašizující tendence. Zesiluje tlak proti osobám, které mají výhrady vůči oficiální politice ukrajinské vlády. Žalobkyně je konzervativní členkou tradiční pravoslavné církve a považuje za důvodné i obavy z porušování náboženské svobody, o čemž svědčí i uznání autokefality pravoslavné církve. Při návratu žalobkyně na Ukrajinu ji nebude poskytnuta žádná pomoc pro řešení elementárních životních situací (bydlení, práce atd.). V České republice má vytvořené osobní a společenské zázemí, žije tu patnáct let od doby, kdy jí bylo dvacet pět let. Od té doby byla v telefonickém kontaktu pouze se svými rodiči a čas od času se svou sestrou žijící v Rusku. Její rodiče a vzdálenější příbuzní však žijí v Doněcku, tedy v oblasti, která je považována za problematickou. V jiných částech Ukrajiny žádné osobní, ani jiné kontakty nemá. V České republice má nejen řadu přátel, možnost důstojného bydlení i výdělků, ale i snoubence, s nímž by chtěla uzavřít sňatek. Návrat na Ukrajinu by za stávajících podmínek představoval pro žalobkyni v podstatě neřešitelnou životní situaci, neboť by se vrátila do země, kde nemá s výjimkou Doněcka naprosto žádné sociální ani společenské zázemí, jakož ani prostředky a možnosti potřebné k jejich vytvoření.

[6] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, neboť má za to, že zásah do práva stěžovatelky na spravedlivý proces nemůže být užít jako obecný nástroj pro další legalizaci pobytu cizince na území České republiky a dále že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, aby se na území České republiky zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád České republiky. Další legalizaci pobytu cizinců na území České republiky z důvodu využití všech opravných prostředků v rámci správního či soudního řízení je bezdůvodně prodlužována doba jejich dalšího pobytu na území České republiky, během které se cizincům nabízí, aby např. prostřednictvím svých vazeb na území (zintenzivněním zájmu o potomky, navázáním vztahu, početím dítěte, ovlivněním svědků atd.) dosáhli důvodnosti aplikace ustanovení § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. pro nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jejich soukromého a rodinného života.

[7] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správni, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správni soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[8] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě a konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[9] Nejvyšší správní soud nicméně konstantně judikuje, že je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů, které mají přímý následek v podobě správního vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli z jeho výkonu zřejmá již ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého a rodinného života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání (srov. zejména usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publ. pod č. 3169/2015 Sb. NSS, dostupné z www.nssoud.cz).

[10] Vyhošťovanému cizinci je tedy obvykle zachována možnost setrvat na území České republiky i po dobu probíhajícího řízení o jeho kasační stížnosti, neboť pro případ, že by byl se svou kasační stížností úspěšný, nelze vyloučit příčinnou souvislost mezi důsledky realizace rozhodnutí o vyhoštění a možným vznikem bezprávné újmy. Takovou újmu lze zásadně považovat za velmi výrazně zasahující právní sféru cizince (tu stěžovatelky), často i s nevratnými důsledky.

[11] S ohledem na shora uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že ve vztahu ke kasační stížnosti stěžovatelky je namístě odkladný účinek přiznat, neboť jinak by stěžovatelka mohla utrpět újmu nikoliv zanedbatelnou. Současně pokládá Nejvyšší správní soud za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma třetím osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Pokud žalovaná namítala rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, aby se na území České republiky zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád České republiky, pak Nejvyšší správní soud považuje takový veřejný zájem za zájem nutně omezený právem *každého* na spravedlivý proces.

[12] Bez významu přitom není ani to, že souzená věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), a doba, po kterou budou sistovány účinky napadeného rozsudku (potažmo napadeného rozhodnutí), tak bude jen krátká. Obava žalované, že využití všech opravných prostředků v rámci správního či soudního řízení vytváří neodůvodněný prostor pro pozdější nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života cizinců se tedy ukazuje jako nevýznamná.

[13] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatelky odkladný účinek. Tímto rozhodnutím nicméně Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

[14] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu